

Magnus Narum AS
Eiklidvegen
3550 Gol
Norge

Deres ref.:

Vår ref.: 2011/0180-10

Dato: 31.01.2013

Avgjørelse A2013-3 - Hallingdal Renovasjon IKS - konkurranseloven § 12 tredje ledd, jf. § 11 - avslag på anmodning om å gripe inn

- (1) Konkurransetilsynet viser til klage av 22. februar 2011 og brev av 6. april 2011 hvor Magnus Narum AS (heretter "Magnus Narum") har klaget inn Hallingdal Renovasjon IKS (heretter "Hallingdal Renovasjon") og Retura Val-Hall AS (heretter "Retura") for brudd på konkurranseloven § 11¹, samt øvrig korrespondanse i sakens anledning.

Sakens bakgrunn

- (2) Hallingdal Renovasjon er et interkommunalt avfallsselskap som eies og drives av kommunene i Hallingdal, herunder Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål og Hol kommune. Selskapet har monopol på innsamling av husholdningsavfall i Hallingdal og har mottaksstasjon og forbrenningsanlegg på Kleivi i Ål kommune.
- (3) Selskapet Retura eies 50 prosent av Hallingdal Renovasjon og 50 prosent av Valdres Kommunale Renovasjon IKS, og driver med innsamling og sortering av næringsavfall i kommunene i Valdres og Hallingdal. Retura bruker Hallingdal Renovasjons mottaksstasjon på Kleivi, og innsamlingen av næringsavfall i Hallingdal samkjøres med innsamlingen av husholdningsavfallet.
- (4) Magnus Narum leverer avfallshåndteringstjenester for næringsdrivende i Hallingdal.
- (5) Forurensningsloven § 27 skiller mellom husholdningsavfall og næringsavfall. I henhold til forurensningsloven er det lovpålagt kommunal renovasjon for husholdninger, som finansieres gjennom renovasjonsgebyr, mens håndtering av næringsavfall er åpent for konkurranse. Klagen gjelder markedet for håndtering av næringsavfall i Hallingdal.
- (6) Det angis i klagen at Magnus Narum frem til 31. desember 2010 hadde kontrakt med Hallingdal Renovasjon om innsamling av husholdningsavfall i Hallingdal. Fra 1. januar 2011 overtok imidlertid Hallingdal Renovasjon selv ansvaret for disse tjenestene, og Magnus Narum etablerte seg i markedet for avfallshåndteringstjenester til næringsdrivende i

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

Hallingdal. Ifølge klager var det før dette ikke mulig for dem å etablere seg i næringsmarkedet ettersom kontrakten med Hallingdal Renovasjon utelukket dette. Retura hadde ifølge Magnus Narum tilnærmet monopol i markedet for håndtering av næringsavfall i denne perioden. Magnus Narum anfører i sin klage at Retura i lang tid har overpriset sine tjenester.

- (7) Klager anfører videre at Retura høsten 2010, på det tidspunkt Retura ble kjent med at Magnus Narum planla å etablere seg i markedet, endret sin standard avfallsinnhentingskontrakt slik at kontrakten fikk en varighet på tre år. I tillegg ble kunden forpliktet til ikke å bruke andre leverandører i kontraktens løpetid. Returas standardkontrakter er vedlagt klagen. Klager gjør gjeldende at Returas nye standardkontrakter hindrer etablering i markedet og at de utgjør rettstridige eneforhandleravtaler.
- (8) Klager hevder videre at Retura i avtalen med sine kunder har inntatt en bestemmelse om at de skal varsles dersom kunden blir kontaktet av en konkurrent, slik at de får mulighet til å nedjustere sin pris. Klager opplyser videre at Retura har underbydd Magnus Narum når de har gitt tilbud til kunder, og gjør gjeldende at dette utgjør utilbørlig underprising i strid med konkurranseloven.
- (9) Klager anfører for øvrig at Retura og Hallingdal Renovasjons samkjøring av næringsavfall og husholdningsavfall på samme rute utgjør krysssubsidiering fra monopolvirksomhet til konkurranseutsatt virksomhet, noe som fører til konkurransevridning.
- (10) Magnus Narum gjør i sin klage til Konkurransetilsynet også gjeldende at Hallingdal Renovasjon og Retura sin atferd i markedet for næringsavfall i Hallingdal gjør det vanskelig for konkurrenter å etablere seg, og at atferden innebærer en overtredelse av konkurranseloven, og spesielt forbudet mot utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling.
- (11) Magnus Narum anmoder på denne bakgrunn om at Konkurransetilsynet iverksetter kontroll og tilsyn for å avdekke om innklagede opptre i strid med konkurranseloven § 11 og at det i så fall gis pålegg om opphør.

Konkurransetilsynets vurdering

- (12) Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven §§ 10 og 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.
- (13) Konkurransetilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av konkurranseloven § 10 og § 11. Konkurransetilsynet har ikke ressurser til å realitetsbehandle alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således en betydelig skjønsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker det finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.
- (14) Konkurransetilsynet har etter en konkret helhetsvurdering ikke funnet grunnlag for å prioritere ytterligere ressurser til videre behandling av saken. I denne vurderingen har tilsynet sett hen til sakens omfang, betydning og de ressurser som vil være påkrevd for å ta endelig stilling til om konkurranselovens forbudsbestemmelser er overtrådt. Tilsynet har i vurderingen også hensyntatt den betydelige saksmengden som for tiden er til behandling.
- (15) Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at personer/foretak som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge forholdet ved å reise sak for domstolene. Klager er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.
- (16) Konkurransetilsynet er, til tross for beslutningen om ikke å prioritere ytterligere ressurser til å forfølge denne saken, takknemlig for å motta henvendelser som kan bidra til å øke tilsynets markedskunnskap, herunder vise hvordan et marked fungerer.

- (17) Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings- administrasjons- og kirke departementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Ingrid Kjeldstad Gullaksen (e.f.)
avdelingsdirektør

Birgitte Brevik
seniorrådgiver